

16. 12. 2002

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Politici v reklamě

Před již poněkud delší dobou rozvířilo veřejné mínění účinkování Václava Klause na reklamním billboardu. V souvislosti s touto poměrně směšnou aférou zaznělo skutečně mnoho právnických komentářů, které dospívaly k různým závěrům. To bylo asi dáno tím, že každý právník se na věc díval "přes jiný zákon".

Před již poněkud delší dobou rozvířilo veřejné mínění účinkování Václava Klause na reklamním billboardu. V souvislosti s touto poměrně směšnou aférou zaznělo skutečně mnoho právnických komentářů, které dospívaly k různým závěrům. To bylo asi dáno tím, že každý právník se na věc díval "přes jiný zákon".

Předtím, než uvedu vlastní citace příslušných zákonů, dovoluji mi ještě předeslat skutečnost, která v aféře příliš nezazněla. Žádný zákon nezakazuje otevřenou reklamu politiků na billboardech či v tisku kdykoliv (s jedinou výjimkou: v den voleb v bezprostředním okolí volebních místností). To uvádím jen pro vysvětlení, že k tomu, aby se politik ocitnul v takové reklamě, nepotřebuje ani lyže, ani časopis, ale může si kdykoliv koupit libovolný počet billboardů či tiskových reklam. A dále již texty zákonů.

Nejčastěji byl zmiňován zákon o střetu zájmů. Ten se vztahuje na tzv. veřejné funkcionáře, kterými zákon rozumí poslance a senátory, členy vlády a vedoucí ústředních správních úřadů. Zákon za střet zájmů považuje - jako obecnou definici - takové jednání, popřípadě opomenutí veřejného funkcionáře, které ohrožuje důvěru v jeho nestrannost nebo při němž veřejný funkcionář zneužívá svého postavení k získání neoprávněného prospěchu pro sebe nebo jinou fyzickou či právnickou osobu. Konkrétně pak tentýž zákon stanoví, že veřejný funkcionář nesmí využívat svého postavení, pravomoci nebo informací získaných při výkonu své funkce k získání neoprávněných výhod pro sebe nebo jinou osobu, zejména za tím účelem nesmí (...) c) umožnit uvedení svého jména nebo vyobrazení k reklamním účelům za úplatu nebo za jiný majetkový prospěch. Jak v otázce žádáte, uvádím text zákona, zatímco hodnocení se zdržuji.

Často se též mluvilo o nekalé soutěži s ostatními dovozci lyží. Tam je situace složitější, protože zákon je záměrně velmi obecný, a jeho "konkrétní náplň" určuje v každém případě vždy znovu soud. Text zákona - v části tzv. generální klauzule jest: "Nekalou soutěží je jednání v hospodářské soutěži, které je v rozporu s dobrými mravy soutěže a je způsobilé přivodit újmu jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům. Nekalá soutěž se zakazuje." Opět uvádím text zákona, zatímco hodnocení se zdržuji; dovoluji si však přičinit malou poznámku: Není pochyb o tom, že účinkování politiků v reklamě bylo v historii tradičně považováno za nekalou soutěž. Vycházelo se z toho, že kdyby tatíček Masaryk pravil, že jezdí na těch či oněch lyžích, národ jak jeden muž je zakoupí, a ostatní výrobce to neférově zruinuje. Aktuální otázkou ale je, zda tento názor není v moderní pluralitní společnosti překonán. Prodá se snad lyží s Klausem nespravedlivě více, než kdyby na billboardu byl právně bezproblémový Jágr či třeba nějaký novácký bavič ?

A konečně, pokud jde o Etický kodex Rady pro reklamu, ten stanoví: "Reklama nesmí ke svému působení využívat nositele veřejné autority (například politiky, představitele odborných medicínských a jiných společností), i když by oni sami se svým úplatným či bezúplatným působením v reklamě souhlasili." Takové stanovisko by však nemělo být vnímáno dogmaticky, a to tím spíše, že jde o kodex, jehož výhodou má být jistá flexibilita. Navíc, osobně bych soudil, že je načase toto ustanovení změnit, přinejmenším pro politiky, kteří - na své politické riziko - s účinkováním v

reklamě souhlasí. Ostatně kodex má být právě obrazem trvale se měnící reklamní praxe a nikoliv souborem neměnných rigidních pravidel.

Filip Winter
AK Winter & spol.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nepřevzaté povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)
- [Novela zákona o spotřebitelském úvěru: zásadní regulatorní přelom, který změní finanční trh i praxi poskytovatelů spotřebitelských úvěrů](#)
- [Regulace cen taxislužby v roce 2026: co se mění a jaké mají obce možnosti?](#)
- [Jaké klíčové změny přináší návrh novely stavebního zákona?](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Novela zákona o pyrotechnice: likvidace profesionálů namísto zmírnění negativních vlivů](#)
- [Nový zákon o zbraních - hlavní a vedlejší držitelé a změny v posuzování zdravotní způsobilosti](#)